

Societat | | Actualitzat el 24/11/2020 a les 19:05

La versió policial del tiroteig al sensesostre a Barcelona es desmunta

L'incident protagonitzat per la Guàrdia Urbana obre el debat sobre la utilització d'armes de foc per part de la policia

Una imatge del tiroteig al passeig de Sant Joan | ACN

La Guàrdia Urbana va disparar dissabte dos trets a un home sense sostre (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212010/guardia-urbana-dispara-contra-sense-sostre-hauria-atacat-amb-ganivet>) després de perseguir-lo per un tam del passeig de Sant Joan. Inicialment, des de l'Ajuntament es va explicar que la víctima havia intentat atacar els agents. "Un agent ha disparat a una persona per repel·lir una presumpta agressió", comunicava la policia local a través del seu compte oficial de Twitter. "La persona mostrava una actitud molt agressiva i amenaçava els agents amb una navalla de grans dimensions", afegia. Aquest i altres aspectes del relat han quedat ara qüestionats.

Els agents també van assegurar que perseguen l'home després que aquest hagués "causat molèsties als veïns". El primer en matisar la versió inicial va ser el tinent d'alcaldia de Seguretat i Prevenció de l'Ajuntament, Albert Batlle, que és el responsable polític directe del cos. Preguntat en roda de premsa el mateix dia dels fets, va assegurar que no constava que la víctima hagués

amenaçat cap vianant.

Les primeres imatges difoses de l'incident permetien veure com l'home era perseguit per almenys quatre agents que anaven a peu, a més d'una furgoneta que finalment li barrava el pas. Era en aquest moment quan va fer mitja volta i va dirigir-se cap als agents. Un d'ells va disparar dos trets, un dels quals va impactar a l'abdomen de la víctima. Aquest dimecres han transcendit noves imatges, gravades per veïns i publicades per l'Ara (https://www.ara.cat/societat/disparar-contra-pistola-victima-intentava_0_2569543097.html) i la Directa (<https://directa.cat/home-tirotejat-per-un-guardia-urba-de-barcelona-duia-una-ma-en-cabestrell-i-a-laltra-una-bossa-penjada/>), que permeten veure més detalls de l'actuació. Sobre les imatges del moment dels fets, fonts oficials de l'Ajuntament no aclareixen si els agents duïen càmeres unipersonals i, en cas afirmatiu, si les duïen enceses. Asseguren que és un detall que haurà de comprovar la investigació.

[noticiadiari]2/212124[/noticiadiari]

En primer lloc, l'home duia un braç en cabestrell i a l'altre hi duia una bossa penjant. En cap moment es veu que portés un ganivet a la mà. Les imatges també permeten veure com un dels agents, que finalment acaba disparant, ja duia a la mà l'arma quan perseguia l'home. En canvi, Batlle havia assegurat que els agents havien tret l'arma de foc després del presumpte intent d'agressió.

L'home encara es troba ingressat a l'Hospital de Sant Pau i la seva evolució millora, tal com ha informat el director d'Arrels Fundació, Ferran Busquets. Els Mossos d'Esquadra i el departament d'afers interns de la Guàrdia Urbana mantenen obertes investigacions i el Síndic de Greuges també està actuant d'ofici. Per ara, l'únic que ha transcendit des de l'àmbit judicial és que el jutjat d'instrucció 21 de Barcelona investiga el ferit per atemptat contra l'autoritat.

Els fets ocorreguts posen en dubte que l'agent que va disparar fes una actuació adequada, segons els propis principis que regeixen la Guàrdia Urbana (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212097/disparar-nom-quant-inevitable-ordres-complir-guardia-urbana>). L'incident, a més, obre el debat sobre l'ús que han de fer els cossos policials de les armes de foc.

La pistola, l'últim recurs

Sobre els fets concrets al passeig de Sant Joan, la professora de Seguretat Internacional de la UB, Esade i la Universitat Ramon Llull, Sonia Andolz, considera que les imatges difoses fins ara qüestionen l'actuació del passeig de Sant Joan, que no hauria complert amb els principis d'integritat, proporcionalitat, congruència i oportunitat. "Treure una arma de foc quan ell no en duia cap hauria d'estar molt justificat, i més si hi ha gent al carrer, com és el cas. No em sembla que es compleixi cap principi d'actuació democràtica", valora.

La directora de l'Escola de Prevenció i de Seguretat Integral, Montserrat Iglesias, considera que encara falta informació per emetre una valoració i recorda que qualsevol ús d'arma de foc ha de ser "extraordinari". "Sempre s'han de prioritzar eines menys lesives", apunta. Iglesias també recorda que la llei obliga els policies a fer servir la pistola només quan existeix un risc "racionalment greu" per la seva integritat física o de terceres persones.

Sobre l'ús d'armes de foc, Andolz recorda que el seu ús hauria d'estar limitat a situacions excepcionals i explica que els cossos policials haurien de tenir eines i coneixements per actuar abans de recórrer a aquest extrem. "Haurien de rebre formació de tècniques d'immobilització, per exemple. Abans", diu.

Ara, Andolz reclama que la investigació sigui apropiada, tot i que posa en dubte els criteris policials aplicats just després de l'incident. "Si es fessin bé les coses hauria d'haver actuat una comissió independent investigadora de criminologia forense just després del tiroteig", explica. El seu objectiu hauria de ser comprovar la distància a què s'ha disparat i el moment en què l'agent va

treure l'arma, entre altres. "En lloc d'això veiem agents que comencen a tapar les càmeres perquè la gent no vegi el que està passant", lamenta, alhora que considera necessari haver sotmès l'agent que va disparar a tests d'alcohol i drogues. Iglesias posa l'accent en la necessitat de conèixer els detalls del requeriment que es va fer als agents que van actuar, ja que això va poder condicionar la seva actuació.

La professora de seguretat internacional també considera que el cas del passeig de Sant Joan evidencia déficits del cos de Guàrdia Urbana. "Els pocs recursos fan que hi hagi poques patrulles que controlin bé el barri i això dificulta identificar les amenaces", afirma. Un treball constant amb entitats que estiguin en contacte amb persones sense sostre, a més, hauria donat més coneixements als agents per actuar amb proporcionalitat. S'expressa en termes similars Iglesias, que planteja que una "intervenció comunitària" prèvia, podria haver evitat una actuació d'aquestes característiques. "És important tenir coneixement previ de l'entorn i de les persones que en formen part", conclou.